

ОПЪРНИЧАВИЯТ МЪЖ ПЕРСИЙСКА ПРИКАЗКА

chitanka.info

Едно време живеели мъж и жена. Жената била чевръста и работлива, а мъжът — лентяй и безделник. Непрекъснато си имали разправии заради неговия мързел. Най-после жената изгубила търпение и казала на мъжа си:

— Слушай, мъжо, няма да я бъде тая — ти от ранна сутрин до късна вечер да си стоиш вкъщи и да не помръдваш. На какво прилича това? Цял ден не си показваш носа навън, да подишаши поне малко чист въздух.

— Аз няма какво да правя вън от къщи — отговорил мъжът. — Баща ми е оставил крави и волове, овци и овни. Моите овчари и говедари продават млякото и вълната и ми носят пари. Така си живеем добре. Ако има някаква работа вкъщи — да се готви, да се мете, да се мие и пере, — ти трябва да я вършиш.

— Ами аз ли трябва да поя това теле, което стои в обора? — запитала жената. — Повече няма да правя това. На тебе се пада да даваш вода на твоето теле.

— Че за какво тогава съм те довел в тая къща? — възразил мъжът.

— Довел си ме да се грижа за къщата и за тебе, но не и да поя това теле — му рекла жената.

— Нищо подобно! Довел съм те тук, за да вършиш всичко, което ти заповядам. Дори ако ти кажа: „Стани, качи се на покрива и се хвърли оттам!“, ти си длъжна да ми се подчиниш. Не току-тъй мъдреците са казали: „За жената мъжът е един малък бог“. Жената трябва да изпълнява с готовност всичко, което мъжът ѝ повели.

— Казали са го за истинските мъже, а не, с извинение, за измет като тебе — отвърнала жената.

Така заради тези думи и заради телето избухнала голяма свада. В края на краищата решили жената и този ден да напои телето, а от следващия ден да му даде вода онзи, който пръв проговори.

На сутринта жената се събудила рано, вдигнала постелята, помела двора, приготвила закуската, но не промълвила нито дума. Мъжът също бил буден, но изял закуската си, без да проговори. Видяла жената, че ако остане вкъщи, при мъжа си, може, без да иска, да каже нещо, затова сложила покривалото върху лицето си и отишла при съседката.

Да оставим сега жената и да се върнем при мъжа.

След като излязла жена му, той станал, приближил до вратата и седнал на прага. В това време дошъл един просяк и поискал парче хляб или малко пари. Но колкото и да се молил, не получил никакъв отговор. Той повишил глас и в името на бога започнал пак да проси малко хляб и лук. Гледа — стопанинът жив и здрав, дишаш, движи се, но мълчи. Разтревожил се просякът: защо този човек не говори? „Трябва да е глух“ — промърморил си той, доближил се още повече до него и завикал, но мъжът и този път не казал нищо. Само си помислил: „Сигурно жена ми го е изпратила нарочно, за да ме накара да заговоря; а щом продумам, ще дойде и ще каже: «Бързо иди да напоиш телето!». Но дори земята да се качи на небето, а небето да падне на земята — пак няма да си развържа езика!“.

Просякът повярвал, че стопанинът е глух, влязъл в къщата, сложил торбата си на земята и приbral в нея всички хляб и сиренето, които намерил на масата. После си отишъл. Мъжът видял това със собствените си очи, но не промълвил нито дума от страх да не стане така, че всеки ден да пои телето.

Просякът отминал. Но малко след това край къщата се появил пътуващ бръснар. Видял, че на прага седи човек, и го попитал:

— Искаш ли да ти подстрижа косата и брадата?

Мъжът пак си спомнил за телето и нищо не отговорил. Бръснарят си помислил: „Ако не искаше — щеше да каже; щом мълчи, значи иска“. Приближил се, поднесъл огледалото по-близо до лицето на мъжа и попитал:

— Искаш ли да ти обръсна брадата^[1] и да ти направя букли?

Мъжът отново не отвърнал нищо. Тогава бръснарят наточил бръснача си върху камъка, обръснал лицето на мъжа така, че станало гладко като длан, и му направил букли. После протегнал ръка за въз награждение. А мъжът мълчал. Бръснарят два-три пъти поред го помолил да му плати за труда, но не получил отговор. Тогава казал:

— Я не се преструвай на глух, а ми дай това, което ми се полага!

Мъжът пак не се обадил. Бръснарят бръкнал в джоба му, извадил оттам всичките пари, взел ги и си продължил пътя.

Тъкмо отминал, и се появила една жена, която продавала белила и червила. Тази жена се занимавала с разхубавяване на женските лица. Тя видяла мъжа с обръсната брада и веднага се заела да махне

излишните косъмчета по лицето му. После го набелила, начервила го и си отишла.

След нея оттам минал един крадец. Обърнал се и какво да види — на прага седи жена с мъжки дрехи, набелена, начервена, нагласена и на всичкото отгоре, безсрамницата, с открито лице. Приближил се и попитал:

— Уважаема госпожо, защо си оставила вратата на къщата отворена и стоиш пред нея без покривало на лицето?

Мъжът нищо не отговорил.

Крадецът приближил още малко и разбрал, че това не е жена, а мъж и че някой се е пошегувал с него. Плеснал го два пъти по темето и му казал:

— Какъв срам! Добре са те наредили. Само че защо не отговаряш, като те питат?

А мъжът пак си помислил: „Знам аз, жена ми ви е пратила тук да ми развържете езика, та от утре аз да пой телето. Но не съм от тези, които отстъпват“.

Като видял, че каквото и да направи, каквото и да каже — мъжът мълчи, крадецът претършуval всички стаи, отворил сандъците, задигнал всички леки и ценни неща, които намерил, сместил ги в чуvala си, нарамил го и се измъкнал.

А сега слушайте за телето.

Горкото теле, изоставено в обора, умиralо от жажда. То бълснало с рога вратата, излязло на сред двора и започнало да мучи. Мъжът си казал: „Тая моя хитра жена е подучила и телето да дойде да мучи, та да ме принуди да говоря. Но след като не проговорих на никого досега, няма да проговоря и на телето“.

В това време жената се върнala и видяла телето на сред двора. То се обърнало към нея и жално замучало за вода. Тя се заоглеждала да види мъжа си, но изведнъж забелязала в двора непозната жена. Помислила, че мъжът е довел втора жена вкъщи, приближила и попитала:

— Кой те пусна тута, никаквице? Мъжът тозчас закрещял от радост:

— Изгуби! Изгуби! Върви бързо да напоиш телето!

Когато жената разбрала, че този човек с обръснатата брада, оскубано и набелено лице и начервени устни е нейният мъж, тя

започнала да вика:

— Нямаш ли срам, нещастнико? Какво се е случило с тебе? Кой те е разкрасил така? Кой ти обръсна брадата?

Ударила му няколко плесници, дала вода на телето, влязла в къщата и видяла, че всички сандъци са отворени и разбъркани. Тутакси разбрала, че е идвал крадец и е отнесъл всичко ценно.

— Ти какво, умрял ли беше, или заспал, та не се обади? — запитала тя.

— Нито бях умрял, нито бях заспал — отговорил ѝ мъжът. — Но знаех много добре, че ти си ги пратила да ме накарат да проговоря. А тогава, ща не ща, трябваше да поя телето.

— Срам за тебе, вироглавецо — викнала жената, — ти загуби цялата си покъщнина, честта и имуществото си заради своя инат и отгоре на това се радваш, че няма да поиш телето! Кажи поне кога избяга крадецът и накъде отиде?

— Измъкна се преди половин час, но накъде отиде, не забелязах — отговорил мъжът.

Жената излязла от къщи да гони крадеца и телето тръгнало подир нея. На улицата си играели деца. Попитала ги:

— Не видяхте ли накъде отиде човекът, който излезе от тази къща с пълен чувал на гърба?

— Как да не сме видели? Видяхме! Излезе вън от града.

Жената хванала връвчицата, с която било вързано телето, и излязла от града.

Вървяла известно време и забелязала пред себе си човек, който по външен вид приличал на крадеца. Ускорила крачките си, за да го настигне, настигнала го и дори го задминала.

Като видял, че една жена с теленце минава бързо край него, крадецът я повикал:

— Накъде отиваш, сестриче?

— Бързам да се прибера в града.

— А защо бързаш толкова?

— Защото съм сама. Искам, докато е светло, да стигна до някой кервансарай^[2], за да не остана през нощта сама в пустинята. Ако имах защитник, щях да вървя по-бавно и нямаше да изморявам и измъчвам себе си и телето.

— Ако си съгласна, да вървим заедно — предложил крадецът.

— Няма да е зле — отговорила жената.

Тръгнали заедно и се заприказвали по пътя. Жената била толкова мила и любезна, че крадецът я попитал:

— Скъпа госпожо, ти нямаш ли си мъж?

— Ако имах мъж, щях ли да остана сама-саменичка в пустинята с това теленце? — отвърнала му жената.

Така разговаряли те надълго и нашироко и крадецът направил на спътницата си предложение за женитба. Дори решили: щом стигнат в града, да отидат при кадията^[3] и да се оженят.

По залез-слънце стигнали до едно село. Крадецът казал:

— Най-добре е да отидем при старейшината, да се представим за мъж и жена и да пренощуваме там.

— Много хубаво — съгласила се жената, — но в действителност ние няма да бъдем мъж и жена, докато не отидем при кадията.

— Добре — отговорил ѝ крадецът.

Направили така, както били решили. Отишли в къщата на старейшината и той ги приел да пренощуват. След вечерята им постлали да си легнат. Крадецът легнал в единия ъгъл на стаята, а жената в другия. Посред нощ, когато крадецът захъркал така, че се чувало до небето, жената станала и отишla в килера. Взела малко брашно и замесила рядко, лепливо тесто. После изсипала тестото в обувките на крадеца и на старейшината. Като свършила тази работа, взела чуvala на крадеца и го изнесла на двора, извела телето от обора и сложила чуvala на гърба му, отворила пътната врата и се отправила към къщи.

Когато вратата хлопнала, жената на старейшината се събудила и веднага събудила и мъжа си:

— Вратата хлопна — казала му тя, — стани и виж да не би нашите гости да са откраднали нещо.

Старейшината отишъл да си обуе обувките, за да изтича до пътната врата, но тестото полепнало по краката му. Изнесъл обувките си на двора и отишъл бос до вратата. Като видял, че е отворена, втурнал се в стаята на гостите. Там спял само мъжът, жената си била отишла. Развикал се старейшината и раздрусал здраво крадеца. Крадецът се събудил и попитал:

— Какво има?

— Жена ти е похабила моите обуща, отворила е вратата и е излязла. Не зная дали не е задигнала нещо.

— А, не е възможно да ти е откраднала нещо — отвърнал крадецът, — но тя е странна жена, понякога се разхожда нощем.

В този миг забелязал, че чувалчето е изчезнало, и разбрал, че жената го е взела. Казал на старейшината:

— Най-добре е да я догоня. Не дай боже, всичко може да се случи. Ако налети на крадци и разбойници, ще ѝ вземат телето, а може и да я отвлекат и да я продадат робиня.

Станал да обуе обущата си, но краката му затънали в тестото. Тъй като не искал старейшината да разбере, че жената го е измамила, крадецът се престорил, че нищо не се е случило, и бавно, с големи мъки се добрал до вратата.

Там се сбогувал със старейшината, а щом той се приbral, изчистил обущата си и тръгнал на път. Докато се приготвял, вече се зазорило и слънцето изгряло.

В това време жената била превалила пет хълма и извървяла половината път. А крадецът излязъл на широк и удобен път и си плюял на краката. По едно време отдалече съглеждал жената с телето. Тя се обръщала от време на време назад, затова забелязала крадеца и много се уплашила. Извикала на телето:

— Ей, теленце! Заради тебе ми дойдоха до главата всички тези премеждия. Ако крадецът ме настигне, ще ме убие, а тебе ще отведе и ти повече няма да ме видиш дори и насьн. Събери всичката си сила и смелост и промуши с рогата си врага в корема.

Обърнала главата на телето назад и му показвала:

— Виж, настига ни.

И свалила връвчицата от шията на телето. В това време крадецът ги наблизил. Телето го погледнало смело, отстъпило малко, засилило се, ударило го с рога в слабините и го повалило по гръб.

Жената се зарадвала много, целунала рогата и муцуната на теленчето и тръгнала с него към къщи. Последните лъчи на слънцето все още се отразявали на небето, звездите още не блещукали, когато жената и телето влезли в двора. Вратата на къщата била широко отворена, както предиия ден. Мъжът, набелен и начервен, седял на пейката и мълчал. Като забелязала стопанина, телето погледнало към

жената, отстъпило малко назад и се засилило, за да прободе и него така, както проболо крадеца. Но жената разбрала това и го спряла:

— Ей, теленце! Каквото и да е направил, не си струва труда. Може да е опърничав и инат, но пък е чистосърден.

Телето навело глава и влязло в обора.

От този ден мъжът започнал сам да храни и пои телето, чак докато то пораснало и станало голям вол.

---

[1] По онова време се считало за срамно и недостойно мъжете да си бръснат брадите. ↑

[2] кервансарай — хан. ↑

[3] Кадия — съдия. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.